FRAGILITATEA CIVILIZAŢIEI MATERIALE

de H. MALET-DAUBANT

„Noi, civilizaţiile, ştim acum că suntem muritoare", scria Paul Valery, după războiul trecut. Mai de mult, d. de Sacy, bunicul cardinalului Baudrinart, scandalizase Academia franceză afirmând, în 1870, că nu poţi garanta niciodată ce va fi mâine.

Mai aproape de noi, alt academician, Georges Duhamel, în discursul său de recepţie, reamintea, în Iunie 1936, prin urmare înainte de marea catastrofă: „Trebue să fie trăit ca să înţelegi că în frământarea destructivă a lumii, a păstra înseamnă a crea".

In mijlocul prosperităţii, se crede de obicei că ceeace ai dobândit e pentru totdeauna. Azi, lumea face experienţă crudă de care vorbea Duhamel. Iţi dai seama cu prisosinţă cât de supusă este civilizaţia noastră la eclipse.

Şi, lucru neprevăzut, întoarcerea spre trecut ne este impusă tocmai de acelaş progres tehnic la care trebue să renunţăm în viaţa zilnică. In adevăr, războiul automobilelor, al carelor şi al avioanelor ne lipseşte de automobile, de vapoare şi, în general, de toate mijloacele de transport.

❖

Născocirile geniului omenesc se întorc nu numai împotriva oamenilor, aceşti ucenici vrăjitori, dar chiar împotriva lor. După patru sau cinci sute de ani de progres necontenit în domeniul locomoţiei, revenim adesea mai jos decât în Evul mediu. Nu avem trenuri în fiecare zi.

In anumite provincii, am revenit la străvechile diligenţe.

Dacă războiul ar mai dăinui, lipsa cauciucului ar sili statele izolate să arunce bicicletele la fiare vechi.

Cunosc un vechi castel izolat în Perigord, unde, la ivirea serii, pentru mai multă siguranţă, se ridică puntea ce duce la el... Tot aşa, un lord spusese cândva în Camera Comunelor: „După atâtea vecuri de pretinsă civilizaţie, ne apucăm acum să construim adăposturi subterane, mai puţin artistice, desigur, decât cavernele timpurilor preistorice, ca să ne ocrotim de bombe. Roata s'a întors şi revenim la barbarie.

Şi totuşi câte prejudecăţi am trebuit să învingem ca să hotărîm massele să adopte îmbunătăţirile de cari ne arătam atât de mândri! Brillat-Savarin a fost criticat pentru că a adoptat un mecanism de orlogerie la străvechea frigare.

In 1830, la apariţia primului cuptor metalic, bucătăresele au lansat proteste vehemente. In marile oraşe, unde gazul lipseşte, după bombardamente, eşti fericit să poţi găti, în ruine, pe spuză.

Desigur, medicina a făcut progrese uimitoare. Tot alfabetul vitaminelor a fost pus în comprimate sau în injecţii. Medicul vă prescrie două sau trei specialităţi aproape identice, în cazul foarte probabil că farmacistul, n'ar fi bine aprovizionaţi. Şi el reciteşte reţeta cu grijă şi ţi-o înmânează adăogând „Luaţi asta, dar ar fi mai bine să luaţi unt sau ouă, dacă găsiţi. Conţin amândouă aceleaşi principii cari lipsesc organismului d-voastră...".

Tactica ştiinţei constă prea adesea să neutralizeze otrăvurile pe cari ni le-a inoculat, căutând leacuri grele spre a înlătura flagele pe cari le-a deslănţuit. Astfel, când pâinea era albă, prea albă, înghiţeam buline de fosfor asimilabile. Or, acest fosfor salvator provenea pur şi simplu din germenii grâului cari nu se mai puneau în pâine, ca să fie mai albă şi mai apetisantă.

Astfel, chiar şi în ordinea alimentară, omul este propriul său inamic. Caută — şi găseşte — mijloacele de a se lipsi de foloasele la cari ţine mai mult. Barierile, interdicţiile, încetările de comerţ se înmulţesc. Chiar în timpul zis normal, timpul acela pe care îl câştigai înghiţind kilometrii cu riscul vieţii, îl risipeai la sosire, în birouri sau la vămi.

Cât despre mijloacele de încălzit, a locui într'o casă modernă de beton armat, fără sobă, e ceva îngrozitor. Un om de spirit a remarcat de altfel că încălzirea centrală descentralizează de fapt căminul şi contribuia într'o largă măsură să învrăjbească familia, să eternizeze certurile.

Drieux La Rochelle, are un leit-motiv: „Omul modern s'a desgustat de oraşele lipsite de omenie. Aspiră să regăsească pe pământ, la aer, la soare, condiţii de trai mai puţin artificiale. Totul se petrece ca şi cum contimporanii noştri ar căuta în chip confuz să scape de tirania savanţilor şi a inventatorilor prezisă de Renan".

Se trăieşte acum în marile oraşe exact ca la ţară. Chiar la Paris, au trebuit golite mansardele spre a alcătui acolo câteva provizii cari pe vremuri se cumpărau dela o zi la alta.

Spălătoreasa ţine rufele o lună. Gospodinele dela oraşe se gândesc ca în vis la spălatul în aer liber, odată pe an, uşurinţa la spălatul rufelor cu cenuşă din lemn în loc de săpun şi la întinderea rufelor pe câmp.

Trotoarele născute odată cu felinarele, acum un veac, au devenit groaza bieţilor oameni nevoiţi să circule, noaptea, cu lanterna.

Portocalele, lămâile, curmalele, smochinele, toate fructele cari se pârguiesc la soare, au dispărut. Piperul, vanilia se vând clandestin pe preţul aurului, ca pe timpul caravanelor. Peştele de mare aproape nu mai soseşte, aşa cum nu se aducea nici acum o sută sau chiar acum cincizeci de ani. Insăşi poşta ne previne cu inscripţiile ei pe mărcile poştale că plicurile sunt de prisos. Ziarele se trec din mână în mână, ca pe vremuri. Gazeta vorbită şi-a găsit voga dinaintea lui Théophraste Renaudot. Născocirile cele mai senzaţionale sunt astfel colportate. Şi dacă exprimi cea mai reală îndoială, găseşti imediat oameni cari să-ţi bată cu pumnul în masă şi să-ţi strige: „Mie mi s'a spus, auzi d-ta, mie!"

Cum în cele din urmă te plictiseşti de proşti şi de profeţii mincinoşi desmînţiţi regulat de evenimente, oamenii cuminţi se afundă în citirea autorilor vechi de vreme ce găseşti cu greu lucrările noui. Clasicii sunt prieteni vechi şi buni. Citirea lor e o şcoală excepţională de seninătate, de omenie, de filozofie şi de răbdare. Citirea lor ne scapă de această „dorinţă nebună" de care vorbea Maurras în cartea sa „Le Chemin du Paradis". Dorinţă nebună de a ridica orice viaţă umană la paroxism. „Poporul cel mai civilizat e tot atât de aproape de barbarie, spunea Paul Bourget, ca şi fierul cel mai fin, de rugină".

Facă Domnul ca omenirea regenerată de baia de sânge să înveţe din nou ceeace călugării ordinului Sfântului Bruno au descoperit într'altă epocă de fier: Fericirea constă în a şti să foloseşti cu cumpătare ceeace ştii că se produce din belşug.

Aceasta e, în definitiv, formula adevăratei civilizaţii, antidotul frenezieî moderne, al acelei neliniştî care smulge pacea din sufletul omenesc.

Solemnitatea dela biserica Iancu Nou-Bălăneanu

Vineri 25 August s'a oficiat a 100-a privighere din şirul privighertlor zilnice organizate de „Aşezământul Sfintei Fecioare Maria" pentru biruinţa şi ocrotirea Ţării, privighericare nu s'au întrerupt nici o zi.

Au oficiat preoţii prof. Panait Bedreag şi Mihail Diaconescu, răspunsurile fiind date de membrii şi membrele Aşezământului.

La sfârşit părintele *Panait Bedreag* a binecuvântat multilor stăruitoare, îndemnându-i lor stăruitoare, îndemnându-i să-şi urmeze privighertle cu aceeaşi osârdie acum când s'a început lupta pentru desrobirea Ardealului nostru scump.

Apelul societăţii naţionale de Cruce Roşie

Faţă de situaţia grea prin care trecem, d. General Dombrowski, Primarul General şi Prefectul Poliţiei Capitalei, s'a adresat Soc. Naţionale de Cruce Roşie pentru a da o asistenţă urgentă populaţiei civile a Capitalei.

Societatea naţională de Cruce Roşie, înţelegând să dea tot concursul, roagă pe toate persoanele care au lucrat benevol sau bugetar în cadrul de asistenţă socială, să-şi continue activitatea sub conducerea Crucii Roşii.

Inscrierile se fac zilnic la sediul Soc. Naţionale de Cruce Roşie din Str. Biserica Amzei 29 Bucureşti, între orele 9—12 şi 16—19.

MĂSURI DE IGIENĂ ŞI SALUBRITATE IN ADĂPOSTURILE COLECTIVE

Inspectoratul g-ral sanitar al Capitalei a fixat măsurile de igienă şi salubritate în adăposturile colective, intervenind la autorităţile competinte pentru a le pune în aplicare şi a dat dispoziţiuni circumscripţiilor sanitare pentru supravegherea acestor măsuri.

Pe unde pot intra in Capitală producătorii de zarzavaturi şi alimente

Primăria Municipiului Bucureşti aduce la cunoştinţă producătorilor de zarzavaturi şi alimente din comunele din jurul Capitalei, că pot intra în oraş pe toate şoselele de acces, afară de: Soseaua Bucureşti-Băneasa şi Soseaua Militari-Cotroceni.

Primarul General al Capitalei.
(ss) General V. DOMBROWSKI

Vălul tăcerii ascunde germanilor realitatea

Londra, 27. — La sfârşitul unei săptămâni plină de evenimente dramatice, propoganda germană întinde asupra lor vălul tăcerii.

Germanii n'au aflat încă de căderea Parisului şi a Toulonului. Ziarele germane nu spun nici-un cuvânt despre Bulgaria, iar cele ce s'au petrecut în România sunt calificate drept „o lovitură nereuşită". Ziarele continuă să afirme că o ploae de bombe sbură toare cade neîntrerupt asupra Londrei.

Examenele la şcoala de textile

Direcţiunea şcoalei tehnice speciale de textile din Bucureşti, aduce la cunoştinţa elevilor şcoalei că examenele de sfârşit de an se vor ţine între 15 Sept. — 15 Octombrie a. c., în localul Politehnicei din Bucureşti, calea Griviţei 132.

Inscrierile la aceste examene se vor face între 1—12 Sept. a. c. Vor fi admişi la examene numai elevii cari vor fi completat stagiul de practică şi pe timpul verii şi vor fi achitat taxele şcolare.

Totodată se face cunoscut celor interesaţi că înscrierile în anul I pentru anul şcolar 1944—45 vor începe la 10 Octombrie a. c.

Informaţiuni şi prospectul se pot cere în fiecare zi la secretariatul şcoalei.

CITIŢI OPERA COMPLECTĂ A CELEBRULUI ROMAN

QUO VADIS

de H. SIENKIEWICZ
traducere de Const. A. I. Ghica
apărut în Editura „UNIVERSUL"
De vânzare la toate librăriile
Un volum format mare cu multe ilustraţii
de pictorul D. STOICA
are preţul lei 620
Depozitul general: LIBRĂRIA „UNIVERSUL"
Se trimete şi ramburs la cerere.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

BRĂILA

DELA SUBZONA A. P.—Cum în ultimul timp s'a constatat că unele persoane nu respectă legea camuflajului, d. maior Nuţescu ,comandantul subzonei A. P. din localitate, a dat un comunicat prin care aduce la cunoştinaţ publicului, instituţiilor şi întreprinderilor comerciale şi industriale că vor fi pedepsiţi cu amendă dela 2.000 la 10.000 lei acei cari nu respectă orariul de camuflaj sau nu iau măsurile stabilite pentru camuflarea luminelor de orice fel, de către comandamentele militare însărcinate cu apărarea pasivă.

Dacă aceste fapte vor fi săvârşite în timpul exerciţiului de apărare pasivă, se va aplica maximum de pedeapsă, iar dacă se săvârşesc în timp de alarmă aeriană, pedeapsa va fi dela 6 luni la 5 ani lagăr, sau amendă dela 10.000 lei, la 100.000 lei.

In caz de recidivă pedeapsa va fi sporită, cu un plus de 5.000—50.000 lei ,iar aceia a internării în lagăr cu un plus dela o lună până la un an.

COPIL CARBONIZAT. — Gheorghe Encuţ, din com. Bertesti de Sus, jud Brăila, urmând să facă o rezervă de cereale a săpat o groapă şi după ce a umplut-o cu paie i-a dat foc pentru a nu rămâne nici o urmă de umezeală, după care a plecat.

Un nepot al lui Gheorghe Encuţ, anume Tudor Encuţ, în etate de 4 ani, atras de flăcări a venit împreună cu alţi copii şi pe când se juca în jurul groapei a căzut înăuntru, unde şi-a găsit moartea.

După câtva timp Gheorghe Encuţ, întorcându-se acasă şi intrigat de lipsa nepotului său, i-a descoperit cadavrul complet carbonizat.

HOŢI DE CAUCIUCURI. — Au fost arestaţi şi înaintaţi chesturei de poliţie fraţii Ion şi Nicolae Florescu, din str. Maşinelor 7, surprinşi cu mai multe cauciucuri de automobil.

Cu actele dresate fraiţii Ion şi Nicolae Florescu au fost înaintaţi parchetului împreună cu corpurile delicte.

INDRĂSNEAŢĂ SPARGERE.— Răufăcători s'au introdus cu chei potrivite în depozitul de vinuri proprietatea Cristofor Ionescu, situat în spatele Halelor, furând dintr'un sertar suma de 30.000 lei şi timbre de factură în valoare de 45.000 lei.

HOAŢĂ ARESTATĂ. — Cu prilejul unei incursiuni a aviaţiei inamice a fost reperat un cartier cu care ocazie au venit la faţa locului câţiva curioşi să vadă ce s'a întâmplat, printre cari se afla şi cunoscuta pungăşoaică Oprea Dragomira, de fel din Constanţa, pripăşită în oraşul nostru, cu domiciliul în b-dul Carol 233.

Profitând de aglomeraţie şi de întunericul nopţii, pungăşoaica a sustras din buzunarul hainei d-nei Elena Roşu, din str. Rahovei 351, portofelul cu o importantă sumă de bani.

Fiind observată la timp, hoaţa a fost arestată şi înaintată chesturei de poliţie şi de acolo parchetului pentru continuarea cercetărilor.

TRIMIŞI IN JUDECATĂ.— In baza actelor dresate, parchetul a trimis în judecată pe Marin S. Lupaşcu, din com. Jugureanu, jud. Brăila, învinuit că a sustras lucrurile sechestrate pentru neplata unor dări către stat.

— A mai fost trimis în judecată negustorul Dobre Croitoru, din str. Regală 105, pentrucă nu avea etichetate mărfurile din prăvălie.

— Parchetul a deschis acţiune publică de trimitere în judecată împotriva lui Nicolae Mungiu, din com. suburbană Nedelcu Chercea, învinuit că deţinea efecte militare a căror proveniență n'a putut-o justifica.

GARDIAN PUBLIC MODEL.— Gardianul public Stoica Constantin, cu postul în piaţa Nordului, găsind pe stradă o poşetă cu o sumă de bani şi un buletin de populaţie pe numele Maria Teodoru, din str. Ştefan cel Mare nr. 400, a depus-o la comisariatul 3 de poliţie pentru a fi predată păgubaşei.

URMĂRILE UNEI AGRESIUNI. — A fost înaintat parchetului Sava Moldovanu, din com. Radu Negru, care a bătut atât de grav pe consăteanul său Frăţilă Roman, de 54 ani, încât acesta a murit la spitalul din localitate.

TRIMIŞI IN JUDECATĂ. — Poliţia făcând o descindere la cafeneaua lui Moise Mandache, din str. Victoriei 16, a surprins într'o cameră dosnică jucând barbut pe Copel Manase, zis Copelovici, din str. Unirei 207, Nicoae Comănescu, din str. Galaţi 24 şi pe Stavru Polatos, din str. Mihai Bravul 317. Ei au fost daţi judecăţii.

— Ianna Ionaşcu, din str. Dorobanţii Vechi, a fost crunt bătută de vecinii ei Gheorghe Dorin şi Ghiţă Novac, domiciliaţi pe aceeaş stradă la nr. 324 şi 306.

Bătăuşii au fost înaintaţi parchetului.

— A mai fost trimis în judecată Ichim Vlăşceanu, din com. suburbană Nedelcu Chercea, care a bătut grav pe femeia Niculina Coceanu.

CRAIOVA

DARAMAREA STRANDULUI DELA JIU. — Se ştie că în urma inundaţiilor din anii trecuţi şi din primăvara aceasta, apele râului Jiu au inundat strandul dela Jiu, dărâmând şi spălând de pe teren toate instalaţiile de educaţie fizică, lucrările de artă şi cabinele, rămânând în picioare numai o parte din clădirea care adăpostea restaurantul.

Din cauza cursului pe care Jiul l-a luat, malul unde era plaja s'a înălţat, devenind abrut şi deci, impropriu unei plăji. Cum abaterea cursului apei cere lucrări mari şi costisitoare, nu se mai poate reînfiinţa strandul care în trecut atrăgea atâta lume. Aşa fiind, nici clădirea restaurantului nu mai poate fi folosită.

La propunerea d-lui primar general Mitiţă Popescu, consiliul de colaborare a hotărît să se dărâme această clădire, spre a nu fi luată de ape, iar materialul rezultat să se depoziteze în curtea primăriei spre a fi folosit la alte lucrări.

In acelaş timp, consiliul de colaborare şi-a însuşit propunerea făcută de d. Ion B. Georgescu fost primar, de a se prevedea în programul de sistematizare a oraşului şi rectificarea cursului râului Jiu, în scopul de a se înfiinţa, la capătul Bulevardului Mofleni, un strand care va fi de mult folos populaţiei oraşului lipsită de instalaţiuni de băi sau alte lucrări de ordin sanitar şi de folos sănătăţii publice.

MOARTE BANUITĂ. — In com. Irov, a murit în condiţiuni nelămurite săteanul Ion Dragomir, de 46 ani.

Fiind bănueli că moartea lui se datoreşte unor lovituri date de Ion Gurau, parchetul a ordonat autopsierea cadavrului.

ARESTAŢI. — Au fost înaintaţi parchetului Petre şi Niculina Badea, cari au furat un car cu grâu, depe câmp, din recolta săteanului Ion Moraru din com. Caraulea Dolj; Elena Ionică din Plenita pentru furt săvârşit în paguba lui Ion Grănescu din aceeaş comună; Nicolae Antonescu, din Craiova, pentru furt săvârşit în paguba lui Ion Stănescu din cartierul 41, Ilie Ştefanovici, care a furat dela patronul său Florea Popa, din str. Lipscani 30, încălţăminte în valoare de 200.000 lei.

CRIMINALA CONDAMNATA. — Am arătat la timp împrejurările în cari femeia Elena Poenaru, din Băileşti-Dolj, a otrăvit pe doi nepoţi ai săi, copii sugari.

Curtea criminală din Craiova a condamnat pe criminală la 10 ani temniţă grea.

SABOTAJ. — Petre Zimţea, din com. Giurgiţa, a fost condamnat la o lună lagăr şi 10.000 lei amendă pentrucă nu a trecut în registrul morei sale, măcinişul făcut şi uiumul luat dela săteni.

A rămas definitiv condamnat la 6 luni lagăr, măcelarul Const. Lisei din R.-Vâlcea, pentru speculă cu carne, iar Stela şi Ion Antonescu, din Caracal la câte una lună lagăr, pentrucă nu au prezentat organelor de control factura pentru mărfurile puse în vânzare.

HOŢI ARESTAŢI. — Ţigăncile Maria Iancu şi Giorgianca Antonescu, cunoscute răufăcătoare din localitate, au fost arestate pentru furt săvârşit în paguba lui Matei Balaban.

A mai fost arestat Ion Gheorghiescu, din Floreşti, pentru furt săvârşit la Ana Rusu din cartierul 41.

IMPUŞCAT DIN GREŞALA. — Găsind un revolver pe câmp şi jucându-se cu el, Eugen B. Dumitru, din Calea Bucureşti 56 a împuşcat din greşală pe prietenul său C. Nicolae care a fost dus la spital.

FESTIVAL CULTURAL. — La liceul „Elena Cuza", societ. culturală „Traian Demetrescu" a dat un festival pentru răniţi.

Programul a început cu cântarea „Tatăl nostru" şi Imnul Regal.

Au vorbit părintele Neamţu, adresând răniţilor cuvinte de mângâiere şi îmbărbătare, iar din partea societăţii a vorbit d. M. Ramură.

Au urmat snoave, recitări şi lecturi, apoi s'a jucat piesa „Pe cine nu laşi să moară" de Olănescu Ascanio. iar corul a cântat mai multe bucăţi.

VIAŢA POLITICĂ

APELUL CĂTRE ŢARĂ AL PARTIDULUI NAŢIONAL-LIBERAL

ROMANI,

In ceasul cel mai greu al existenţei neamului nostru, în ceasul în care fiinţa Statului este ameninţată cu peirea şi viaţa fiecăruia dintre noi este în pericol, Partidul Naţional Liberal, ca în toate clipele hotăritoare, vă chiamă la luptă pentru libertate şi pentru unitatea Neamului.

Lupta noastră nu începe astăzi.

P. N. L., făuritor al instituţiunilor democratice cari au asigurat propăşirea României mici şi înfăptuirea României Mari, n'a dezarmat nici în clipele în cari forţe externe şi slăbiciuni interne au lovit democraţia şi au instaurat dictatura.

Nici o formă de dictatură nu a avut sprijinul P. N. L.

Din zilele în care dictatura a pus stăpânire pe ţara noastră sub felurite măşti şi până în zilele în care ea s'a demascat intrenând sub scut străin teroarea, P. N. L. s'a opus, prin toate mijloacele cari îi stăteau la îndemână, tuturor actelor ce loveau existenţa Statului prin desfiinţarea instituţiunlor sale fundamentale.

Statul a fost ameninţat în fiinta sa.

In faţa acestei ameninţări, ca în toate împrejurările grele, P. N. L. a înţeles să întindă mâna şi celorlalte forţe democratice ale Ţării, reprezentate de Partidul Naţional-Ţărănesc, Partidul Comunist şi Partidul Social-Democrat, pentru ca împreună cu ele să facă zid în jurul Coroanei spre salvarea Statului şi Neamului şi a asigura libera şi dreapta viefuire a tuturor locuitorilor acestei ţări.

Dictatura, sprijinită de forţe străine, a târît Ţara într'un războiu potrivnic aliaţilor fireşti ai Neamului şi a dus-o în pragul prăbuşirii.

Este ultimul ceas în care ne putem salva.

Aliaţii ne-au oferit condiţiuni de pace cari garantează independenţa şi suveranitatea Statului dându-ne posibilitatea de a ne prezenta la conferinţa păcii ca o ţară independentă şi liberă.

Aliaţii au recunoscut nedreptatea dictatului dela Viena care ne-a răpit Ardealul de veci românesc.

Este clipa hotărâtoare.

Este clipa în care de voinţa noastră a tuturor depinde salvarea Statului.

ROMANI,

In această clipă P N. L. credincios marilor sale tradiţii de luptă biruitoare pentru libertatea şi unitatea naţională şi pentru drepturile egale ale poporului, vă chiamă să faceţi zid în jurul Coroanei şi să daţi tot sprijinul vostru guvernului susţinut de Blocul Naţional-Democratic pentru a putea duce la bun sfârşit sarcina grea pe care şi-a luat-o de a salva ţara şi de a pregăti ziua în care drepturile constituţionale vor fi reaşezate la temelia vieţii noastre publice.

La luptă.

La luptă împotriva tuturor celor ce încearcă să împiedice biruinţa democraţiei.

La luptă pentru independenţa şi propăşirea Neamului Românesc.

La luptă pentru libertatea şi dreptatea tuturor fiilor ţării.

Trăiască România.
24 August 1944.

Preşedintele Partidului Naţional-Liberal
COSTANTIN I. C. BRATIANU

CHEMAREA PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT

CETAŢENI AI CAPITALEI! MUNCITORI!

Gestul cavaleresc prin care noul guvern a îngăduit trupelor germane din România să se retragă fără dificultăţi peste graniţele ţării noastre, n'a fost înţeles. Cuvântul dat de reprezentanţii acelei armate, guvernului nostru, că retragerea o vor face în linişte, a fost călcat în modul cel mai nerusinat şi ticălos.

De două zile Capitala se află sub bombardamentul aviaţiei germane. Vieţi nevinovate şi bunuri nenumărate au fost distruse în mod barbar. In diferite părţi ale ţării grupuri izolate din armata germană au trecut la atac împotriva armatei noastre.

Guvernul este stăpân pe situaţie în Capitală ca şi în provincie.

El trebuie însă sprijinit din toate puterile şi de către masele populare, pentru ca hidra hitleriistă să fie stârpită cu o zi mai de vreme şi definitiv.

Toţi Românii fără deosebire, muncitori, funcţionarii, liber profesionişti, precum şi toţi aceia cari ţin ca ţara lor să fie liberă şi stăpână pe destinele sale, să nu mai stea în pasivitate ci SA SE CONSIDERE DIN ACEST MOMENT MOBILIZAŢI IN SLUJBA PATIREI.

CETAŢENI AI CAPITALEI!

Nici o exitare nu este permisă. Toată lumea la acţiune.

Sprijiniţi guvernul în lupta sa de apărare a libertăţilor şi de izgonire a nemţilor din ţară.

Daţi tot concursul vostru armatei române şi tuturor organizaţiilor care luptă alături de ea.

Trăiască România!
Trăiască libertatea!
Jos hitlerismul!

COMITETUL EXECUTIV AL PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT DIN ROMÂNIA

PRESA ARDELEANĂ ŞI EVENIMENTELE

Din partea Sindicatului presei din Ardeal primim următoarele:

Mânuitorii condeiului gazetăresc din Ardeal şi Banat, cari în ultimii ani şi-au închinat puterea lor de muncă idealurilor de libertate şi unitate naţională, credincioşi marilor tradiţii lăsate de strălucitorii lor înaintaşi, se închină cu recunoştinţă în faţa hotărîrii M. Sale Regelui şi salută cu însufleţire actul de înalt patriotism pregătit şi săvârşit cu atâta înţelepciune de marele ardelean şi luminatul bărbat de stat, d. Iuliu Maniu, prin care Statul Român a fost salvat şi prin întronarea libertăţilor publice i s'au deschis naţiunei căile spre mântuire şi propăşire şi în acelaş timp i s'a dat putinţa sa recucerească pământul sfânt al Ardealului de Nord.

Ca fideli interpreţi ai opiniei publice ardelene, asigurăm pe cei ce deţin în aceste momente solemne şi hotărîtoare destinele Neamului de întreg devotamentul nostru şi de toată puterea noastră de muncă întru realizarea marilor noastre idealuri naţionale.

Secretarul general al Sindicatului Presei Române din Ardeal şi Banat.

Dr. CONST. HAGEA

HOTĂRÂREA ROMÂNIEI ESTE DE CEA MAI MARE IMPORTANŢĂ

Londra, 27 (Rador). — Rapida desfăşurare a operaţiunilor din Franţa şi noua poziţie adoptată de România au stârnit multe comentarii în presa neutră.

Declarând că strategia germană s'a prăbuşit în mod evident în Franţa, ziarul elveţian „Der Bund" scrie: „Trebue să relevăm că cea mai importantă schimbare în armata germană este decadenţa manifestată în arta conducerii militare. De la sfârşitul anului 1942, succesele strălucite ale generalilor germani au dispărut treptat. Retrageri nesfârşite caracterizează conducerea germană a războiului, în răsărit şi în sud.

Bătăliile înspăimântătoare în cari comandanţii germani au fost învinşi de anglo-americani nu sunt succese accidentale. Aceasta a început la El Alamein, unde Romel şi-a găsit stăpânul, pentru prima dată, în dârza voinţă engleză de a lupta şi în echipamentul tehnic.

De atunci, închee „Der Bund", succesele aliate au sporit constant iar forţele defensive germane din Nord-Estul Franţei nu vor fi capabile să reziste pentru multă vreme, dibăciei aliate.

„Turnurile crenelurilor fortăreţei europene se prăbuşesc în faţa lui Hitler" spune ziarul suedez „Morgen Tidningen".

Alungaţi din Rusia, din cea mai mare parte din Polonia şi Statele Baltice în răsărit, din Franţa şi Vest şi din Italia în Sud şi părăsiţi de aliaţii lor din Balcani, naziştii au slabe resurse materiale cu cari să continue războiul în cursul iernei la frontierele Germaniei, chiar dacă ei ar mai avea resurse morale.

De asemeni este foarte neplăcut faptul că soldaţii germani cari timp de 5 ani au luptat în mod brav pentru o cauză rea sub comanda lui Hitler şi a lui Himmler, vor lupta până la ultimul pentru o cauză care este nu numai rea ci şi pierdută".

„Svenska Dagbladet" scrie: „Consecinţele militare ale recentelor evenimente din România sunt, fără îndoială, considerabile. Poziţia Germaniei în Balcani este acum serios ameninţată şi nu mai e decât o chestiune de timp până când Germania va fi silită să-şi retragă trupele din Grecia şi din Iugoslavia.

Pierderile petrolului nu are în mod necesar repercusiuni asupra conducerii germane a războiului, deoarece germanii au, probabil, rezerve considerabile de petrol în mânile lor.

Totuşi, privind în ansamblu, aceasta trebue să slăbească în mod serios puterea de rezistenţă a germanilor. Efectul politic şi psihologic al semnării armistiţiului de către România este pentru un moment de cea mai mare importanţă.

Ştirea în această privinţă, în cazul când a fost adusă la cunoştinţa poporului german, va produce indeosebi o mare deprimare, deoarece ea nu este o ştire rea izolată, ci una făcând parte dintr'un lanţ de evenimente cari s'au pus deacurmezişul planurilor şi profeţiilor arogante ale comandamentului german de la un capăt la altul.

Numeroşi diplomaţi germani arestaţi

Stockholm 27 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Tass" transmite:

Se anunţă că represiunea contra unor funcţionari ai ministerului de afaceri străine al Reichului întreprinsă de Gestapo după închidarea complotului generalilor, a fost extinsă la membrii ambasadelor şi legaţiilor germane din ţările neutre.

Se arată că unii membri ai ambasadelor şi legaţiilor germane din ţările neutre chemaţi săptămânile trecute la Berlin au fost arestaţi.

Cursuri de scurtă durată au fost organizate de ministerul de externe al Reichului pentru a se pregăti pentru cariera diplomatică funcţionarii partidului naţional-socialist şi ai organizaţiilor SS. Aceşti „diplomaţi" urmează să înlocuiască pe acei membri ai ambasadelor şi legaţiilor germane bănuiţi de a fi participat la complotul antihitlerist al generalilor.

Pe marginea studiului

„Revendicările naţionale formulate în trecut de românii din Transilvania în lumina principiilor de drept" de prof. Aurelian Ionaşcu, decanul facultăţii de drept din Cluj-Sibiu

„Când Roma ne-a lăsat iară singuri în cetatea lui Decebal etern-veghetorul, valul năvălirii barbare ne-a acoperit cu totul. Cum se prind de pământ, proptindu-se în multele lor rădăcini, copacii înecaţi de apele furioase, ce vor să-i smulgă cu dânsele, aşa ne-am prins noi cu toată ţăria sufletului nostru de străvechea noastră ţarină Daco-Romană, proptindu-ne în zidul munţilor noştri, ca să nu fim smulşi şi târîţi de puhoi. Intreaga noastră putere ne-am chelt uit-o de atunci, Impărate, ca să stăruim pe pământul unde ne-ai pus de strajă. Alţii, la adăpostul nostru, au ridicat iară oraşe strălucite, palate de marmoră şi temple până la cer. Alţii, la adăpostul nostru, au onorat iară pe Apollon şi cele nouă Pieride. Şi poeţii lor au cântat iară şi sculptorii lor au săpat iară şi arhitecţii lor au clădit iară. Şi pe când noi nici satele noastre nu le puteam face pentru un veac de om, ci aceeaşi generaţie trăia în locuinţe de mai multe ori arse şi din nou clădite de veşnicii martiri ai credinţei întru Dacia şi Roma, ei, cei cari înfloreau la adăpostul nostru, se mândreau cu opera păcii, care era darul nostru şi se uitau cu dispreţ la sărăcia şi lipsa noastră".

Cuvintele nemuritorului Vasile Pârvan, purtătoare de adevăruri turburătoare, îşi găsesc un adânc răsunet şi o potrivită aplicare şi în spiritualitatea noastră ardeleană. Cărturarii strămoşi, cari au sârguit cu obidă şi cu multă trudă, întru clădirea acestei spiritualităţi, au fost nevoiţi să lupte prin scrisul lor numai pentru apărarea neamului şi cinstire numelui de român şi pentru mândria obârşiei străbune.

Noi n'am avut răgaz să creem ştiinţă de dragul ştiinţei şi nici prielnicia prilejurilor de a ne încânta de pritatea artei, doar slova noastră a trebuit să se prefacă în armă de apărare a drepturilor noastre sfinte, înscrise în brazdă strămoşească şi pentru redobândirea libertăţii noastre de om şi de neam, cotropită de duşmani haini. Chiar şi astăzi suntem nevoiţi să facem din ştiinţă o armă de apărare, iar din viersul cântecelor şi al doinei o sporire a încrederii noastre în puterile nemuritoare ale neamului român.

Astfel, vlădica Inochenţiu Micu Klein, apărându-şi turma sa cuvântătoare. a ştiut să buciume până în Burgul Impăratului din Viena sfintele noastre drepturi, nesocotite şi călcate în picioare de toţi veneticii, arătând curţii imperiale prin slova apăsată de mâna lui preasfântă, că românii sunt o naţiune tot atât de aleasă ca şi cele trei naţiuni stăpânitoare din Ardeal, că fiii acestei naţiuni formează o copleşitoare majoritate peste celelalte neamuri conlocuitoare, că aceşti iobagi români, despuiaţi de orice drept omenesc, îndură jugul aspru fără răzvrătiri ucigaşe, că sunt harnici la muncă şi ascultători ai orânduielilor coborîte pe treptele stăpânirilor şi că vorbesc o limbă dulce, cu adânci rădăcini în limba neîntrecută a românilor. A ştiut să ridice sub ochii împăratului chinuitoarea realitate, că aceşti iobagi români formează gloata cea mai biruitoare, bună platnică de sânge pe câmpurile de luptă şi bună platnică de sudoarea muncii şi a dajdiei cele mai spornice, ceeace îi îndreptăţeşte să ceară a fi puşi şi ei pe acelaş plan mai ridicat de viaţă, de libertate şi drepturi, asemenea celor trei naţiuni recunoscute şi beneficiare a tuturor drepturilor şi libertăţilor!

Covârşit de curaj şi încrezător în făgăduielile iezuite, înscrise în contractul încălcat de la Alba-Iulia, din 1700, el stăruie neodihnit întru arătarea vredniciilor neamului său şi marea greşală cu păcat ce se săvârşeşte prin desmoştenirea lui de drepturile şi libertăţile omeneşti şi prin pângărirea cinstei şi a virtuţilor strămoşeşti. Munca celor trei apostoli ai latinităţii noastre, Samuil Micu Klein, Şincai şi Petru Maior, a răvnit să lumineze cu fulgerul cunoştinţei, prins în tipar latin, tot ceea ce Inochenţiu a cerut înviforat de supărarea mâniei, dela Impărăţie

Pe aceleaşi argumente se reazămă în urmă şi cererile impetuoase ale lui Horia, Craiul Munţilor şi mai târziu ale lui Avram Iancu şi răzvrătiţi de sângele, care nu mai putea ierta şi-au fulgerat mânia drepturilor prin arma ucigătoare.

„Suplex libellus valahorum", din 1791, răsărit din revoluţia lui Horia, arată cu limpezimea celor mai hotărîtoare argumente, străbătute de răsunetul revoluţiei franceze, că neamul valah este neamul cel mai vechiu pe pământul Transilvaniei, că nu este venetic ca celelalte neamuri, că reprezintă o majoritate zdrobitoare şi e învestmântat cu strălucite virtuţi străbune, în urmare trebue şi el să se facă părtaş de toate drepturile şi libertăţile naţionale iar piatra de pe mormântul ce-l acopere astăzi, cu inscripţia: „Aprobatae constitutiones", trebue rostogolită, ca fiind o piatră nu de cinstire, ci de ucidere. Aminteşte cu tâlc drepturile omului, ale cetăţeanului şi echitatea naţională, cerând egale drepturi, egale libertăţi şi tratament egal.

Procesul memorandist nu este altceva decât o sinteză magnifică a argumentelor întrebuinţate de înaintaşii luptători şi martiri, pentru dobândirea de drepturi şi libertăţi pe seama poporului românesc din Ardeal. Desigur că argumentaţia memorandiştilor a împrumutat, ca o cuceritoare peroraţie, toate argumentele zdrobitoare şi tulburătoare pentru duşmanii noştri de veacuri, din neuitata cuvântare a lui Bărnuţiu rostită pe Câmpia Libertăţii de lângă Blajul Târnavelor.

Decanul facultăţii de drept de la Universitatea Cluj-Sibiu, profesorul Aurelian Ionaşcu, prin studiul său amintit mai sus, face dureroasa probă, că şi astăzi noi ardelenii suntem sortiţi să folosim ştiinţa mai mult pentru apărarea fiinţei noastre de neam românesc şi mai puţin pentru frumuseţea ştiinţei.

Cu talent şi muncă trudnică a ştiut să desgroape argumentele strămoşilor luptători şi martiri întru revendicarea drepturilor şi libertăţilor noastre naţionale, încadrându le în formulele dreptului de astăzi, cu tendinţa vădită de a arăta lumii că noi cei din Ardeal am luptat pr